

Quick Scan (concept)verkiezingsprogramma's van acht mogelijk formerende partijen

ONDERWERP	VVD	D66	CDA	CU	PVDA/GL	BBB	PVV	SP
Verduurzaming gebouwde omgeving	Huisbaas verplichten te verduurzamen, slechte isolatie inzet als huurkorting, meer biobased bouwen. Uitsfasering EFG-label huurhuis voor 2030. Maar geen verplicht energielabel koopwoningen.	Meer subsidies voor verduurzaming van huizen, isoleren moet financieel aantrekkelijk worden, doorzetten nationaal isolatieeffensief, vanaf 2028 geen EFG energielabels meer in huursector.	Corporaties slecht energielabel moeten voor 2030 verbeterd zijn. Gemeenten pakken regie op isolatie en verduurzaming particuliere woningen met voorrang kwetsbare wijken. Inzet op duurzaam bouwen en isoleren.	Investeren van 200 miljoen in nationaal isolatieprogramma voor gemeenten. Geen huurhuizen met label DEFG vanaf 2030. Voor corporaties als vanaf 2028. Bij koop binnen 2 jaar minimaal label C, meer biobased bouwen en isoleren	Isolatieeffensief voor alle huizen, voorrang lage/middeninkomens via isolatiesubsidie. Corporaties verplichten snel te verduurzamen. In 2030 vrije sector opkrikken naar label B. Enkel glas en gebrek isolatie formeel gebrek met rekening verhuurder.	Inzet op versnelling verduurzaming sociale huur. Bij binnenstedelijke herontwikkeling letten op klimaatadaptatie, ruimte laten voor groen en water en tegengaan van hittestress. Verduurzaming woningen door afspraken met private verhuurders, nog maar 20% met laag energielabel EFG.	Geen maatregelen benoemd over isolatie of verduurzaming gebouwde omgeving.	Investeringsplicht voor corporaties voor onderhoud en verduurzaming oude woningen. Energierkening omlaag door meer isoleren
	Voldoende OV voor ontsluiting woningen maar ook parkeernorm bij nieuwe woonwijken. Marktwerking spoor houden, meer internationale treinen.	Investeren in meer en beter OV, introductie klimaatticket voor lagere prijs OV, verlengen transitievergoeding OV, herstellen van gat indexering in BDU, transfer vliegtaks om internationale trein aantrekkelijk te maken.	Fors meer geld regionaal OV en internationaal spoor. Investeren in duurzaam vervoer als alternatief voor auto	500 miljoen per jaar in versterking OV en 500 miljoen per jaar in spoor, afschaffen BTW voor OV. Meer geld provincies voor behoud buslijnen en investeren in internationaal spoor.	Eerst trein dan vliegen in Europa, goed en betaalbaar spoornet tussen grote Europese steden. Invoeren klimaatticket OV van 49euro pm om OV betaalbaar te houden, stoppen verschralling OV, nieuwe buslijnen in kleine dorpen.	Versterken buslijnen voor dorpskernen en vervoer op afroep mogelijk maken. Internationale trein- en busverbindingen als alternatief voor korte afstandsvluchten krijgen een hogere prioriteit bij de besteding van de MIRT gelden. Een eerlijke beloning van politiepersoneel.	Openbaar vervoer moet veilig, toegankelijk en betaalbaar zijn.	Investeren in OV, moet ook goedkoper door 0% btw en toewerken naar gratis. Stad/streekvervoer gratis voor 12- en 65+ (15). Meer internationale treinen naar grote Europese steden.
Uitvoering Klimaatakkoord	Kiezen voor duurzame toekomst met liberale voorstellen. Doel van min 55% co2reductie in 2030, streefdoel 85% in 2040 en 100% co2 neutraal in 2050. Beleid moet haalbaar en betaalbaar zijn, dus toetsen op kosten lage/middeninkomens en MKB, anders beleid aanpassen.	Verhogen klimaatdoelstellingen, 60% reductie in 2030, CO2neutraal in 2040. Normeren en beprizen van uitstoot, vervuiler betaalt en z.s.m. afbouw fossiele subsidies, beleidsvoorstellen toetsen op CO2-dekking. Meer duurzaam investeren.	Ambitieuw en realistisch klimaatbeleid a.d.h.v. Parijsakkoord. Inzet op groene industriepolitiek om banen en bedrijven te behouden. Boeren hebben sleutelrol in klimaatbeleid. Inzet op vergroenen binnensteden en klimaatadaptatie.	Steen voor EU-plan om CO2-uitstoot te reduceren naar 0 in 2040. Meer normeren en heffingen voor industrie, stoppen fossiele fiscale voordelen en 300 miljoen investeren om industrie te verduurzamen	Ambitieuw klimaatbeleid met concrete doelen in klimaatwet. In 2030 65% co2 reductie, in 2040 volledig co2neutraal. Afbouw fossiele subsidies, CO2 heffing voor zware industrie. Klimaatfondsgelden moeten doelmatig besteed worden met een effectieve energiebelasting.	We moeten kijken naar draagbaarheid, haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het klimaatbeleid. Alle bedrijven moeten toegang hebben tot financiën uit de klimaatfondsen.	Stoppen met klimaatbeleid, terugtrekken klimaatakkoord, schrappen klimaatfonds en klimaatsubsidies, stoppen met CO2-reductie.	CO2 uitstoot naar beneden door vervuilde industrie aan te pakken, maar verzet bij maatregelen tegen mensen. Afschaffen fossiele subsidies en meer zeggenschap rijk bij duurzaamheidssubsidies.
Woningbouw	Honderdduizenden nieuwe huizen bouwen. Zowel koop, middenhuur als sociale huur. Overal in Nederland, maar in het bijzonder bij bestaande hoogwaardige infrastructuur.	Introductie van een doorbouwfonds om duurzame en betaalbare woningen te blijven bouwen. Het Rijk neemt weer de regie over volkshuisvesting. Naast nieuwbouw ook inzetten op optoppen en transformatie van kantoorpanden.	Onverminderd door met het bouwen van genoeg woningen om het woningtekort op te lossen.	Jaarlijks 100.000 extra woningen, waarvan een groot deel voor starters en senioren. Schrappen winstbelasting woningcorporaties. Overdrachtsbelasting versoepelen. Binnenstedelijk en –buiten stedelijk bouwen. Langjarige agenda voor de volkshuisvesting.	Jaarlijks 100.000 woningen erbij. Volkshuisvesting is een publieke taak. Via een Woningbouwfonds een forse toename in de bouw van betaalbare en duurzame huur- en koopwoningen bewerkstelligen. De minister van VRO krijgt doorzettingsmacht.	Fors meer betaalbare woningen bouwen. Het ruimtelijke ordeningsbeleid wordt verbeterd. Meer aandacht voor bouwen in dorpen. Vooral de grote steden hebben geprofiteerd van het huidige bouwbeleid; desondanks blijft de bouw in grote steden belangrijk.	Alle belemmerende regels schrappen. Bouw binnen én buiten de stad. Gemeenten moeten sneller vergunningen verlenen.	Einde aan de woningnood. Oprichting van een ministerie van wonen met regie over huisvesting en een nationaal plan voor de bouw van betaalbare en duurzame woningen. Rol van de markt wordt teruggedrongen.
Regie op volkshuisvesting	Stijging van huren moeten geremd worden en huurprijs moet eenvoudiger berekend worden. Maar verhuren moet aantrekkelijk blijven. Invoeren van kooprechtwet om sociale huurwoning te kunnen kopen. Verplichten van bouwen sociale huur en sluiten akkoord voor bouwen middenhuur.	Rijk neemt regie op volkshuisvesting, doorzetten wetgeving. Focus op balans sociale huur en middensegment, ook plan maximeren huurprijzen in middenhuur. Inzet op 30% sociale huur en corporaties krijgen grotere rol in bouw middenhuur. Doorzetten nationale prestatieafspraken.	Volkshuisvesting is publieke taak. Gemeenten gaan 40% voor middengroepen bouwen, bij weinig sociale huur 'moet gemeente aan de bak'. Corporaties krijgen ruimte om zonder winsttoegemerk voor middenklassen te gaan bouwen.	Herstellen van volkshuisvesting, snelle uitvoering prestatieafspraken, uitvoeren wet regie volkshuisvesting met 2/3 betaalbare woningen en norm 30% sociale huur. Provincies krijgen regierol in aansturen bouw sociale huur in gemeenten. Maximale huurstijging onder inflatie of CAO-loonstijging, invoeren wet betaalbare huur (187 punten)	Volkshuisvesting is publieke taak, woningcorporaties moeten meer betaalbare middenhuur bouwen en we verhogen inkomensgrens sociale huur. In elke gemeente min 30% sociale huur. Invoer maximale huurprijs, ook in vrije sector en gemeenten kunnen handhaven.	Flexibiliteit in woningvoorraad is belangrijk. Inzet op versoepelen fiscale regelgeving voor investeerders in betaalbare huur. Maar WWS niet doortrekken naar 187 punten. Eerst onderzoeken of deze regulering de woningmarkt niet verstoort. Bij nieuwbouw moet 2/3 betaalbaar zijn.	Sociale huren verlagen en de huurtoeslag verhogen, meer betaalbare woningen bouwen.	Meer regie op huisvesting, geen verhoging van huren (maar juist verlaging), op alle soorten woningen een maximale huurprijs. Afschaffen winstbelasting corporaties maar verplichting om huurhuizen te bouwen.
Mobiliteitsfonds	Investeren onderhoud en beheer, vasthouden aan plannen. Meer inzet BRT, investeren in alle vervoerstypes.	MIRT regels aanpassen aan brede welvaart als instrument voor keuzes, niet economische groei, verder inzet op deelmobiliteit en elektrisch rijden. Brede spreiding op de weg (in tijden) onderdeel van besluitvorming mobiliteitsfonds. Doorzetten NZ-lijn verlenging naar Schiphol.	Fors meer geld regionaal OV en regionale wegenprojecten met bereikbaarheidsnormen als uitgangspunt. Gepauzeerde MIRT-projecten opstarten wanneer nodig voor veiligheid en bereikbaarheid	Mobiliteitsfonds wordt bereikbaarheidsfonds, meer geld naar projecten om kernvoorzieningen bereikbaar te houden en combineren van vervoersvormen. Investeren in onderhoud, vervanging en renovatie van wegen.	Mobiliteit is brede welvaart, maar geen opmerkingen over het mobiliteitsfonds.	Het MIRT budget wordt structureel verhoogd. Pas als er een goed en betaalbaar alternatief is voor de auto, per regio uitsfaseren investeringen in wegen. Investeringscriteria voor mobiliteit worden herzien ahv elke regio telt. Bereikbaarheid is noodzaak en voorwaarde voor economie en brede welvaart.	Meer wegen aanleggen, maar geen opmerkingen over het mobiliteitsfonds.	<i>Geen opmerkingen over het mobiliteitsfonds</i>
"Elke regio telt"	Alle regio's doen ertoe. Specifieke aandacht voor gebieden met laagste welvaart. Beleid en investeringen van de overheid gericht op alle regio's, niet alleen sterke. Investeren in OV en woningen, zowel in de stad als in de regio.	Het rapport 'Elke regio telt' wordt benoemd. Rekening houden met regionale verschillen. De ongelijkheid tussen regio's neemt de laatste jaren verder toe. Elke regio is nodig. Gelijke kansen vragen om passende investeringen en maatwerk passend bij de regio. Nieuw regiobeleid waar het Rijk samen met de decentrale overheden per regio een kansenagenda opstelt.	Ongelijkheid tussen mensen en regio's is te groot geworden. Elke regio stelt een eigen kansenagenda op voor economische ontwikkeling.	Verschillen tussen wijken in de steden en tussen de regio's nemen toe. Stoppen met de onvruchtbare tegenstellingen tussen stad en platteland. Eerlijke verdeling van investeringen en middelen over de regio's. 2 miljard naar sterke steden en dorpen en extra geld naar landelijke gebieden, zodat voorzieningen in gemeenten op peil gehouden kunnen worden.	Brede welvaart van alle regio's bevorderen. Binnen steden is de aandacht ook ongelijk verdeeld. Investeren in kwetsbare wijken. Elke Regio telt als inspiratiebron genoemd. Stedelijke en landelijke gebieden moeten niet tegenover elkaar gezet worden.	'Elke regio telt!' is een goed onderbouwde uitwerking van de verschralling van voorzieningen in de regio. Investeren al jaren in de Randstad i.p.v. andere regio's. Institutioneel urbanisme in het beleid van de overheid. Beleid moet meer gefocust worden op kleine en middelgrote gemeenten i.p.v. de vier grote steden (G4). Kleine en middelgrote gemeenten moeten goed vertegenwoordigd zijn in de VNG voor de samenwerking met de overheid.	<i>Geen specifieke aandacht voor de regio.</i>	Verschillen tussen de regio's zijn te groot geworden. Leefbaarheid en bereikbaarheid in gebieden buiten grote steden staan onder druk. Veel meer geld nodig voor achtergestelde regio's.